

Elsa /

Ljungberg, Eva,

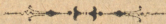
59 D Jókai, M., En spelare som vinner

ELSA.

AF

DRABA VERNA.

Å b o,

Åbo Tidnings tryckeri-aktiebolag, 1883.

ELSA.

AB

DRABA VERNA.

ABC

Abc Thunes trüben-erlebeten 1894

I.

Man skref 186 —. Klockan var sju på morgonen. Hornmusiken spelade den härliga koralen: "Ljus af ljus o morgonstjerna." Solen sken, och foglarne sjöngo. Det var sommar och en högtidsstund i naturen.

Längs de skuggiga gångarne i Kuppis park vandrade större och mindre grupper promenerande, för det mesta sjuklingar, hvilka från när och fjerran kommit till Åbo, dels för att der begagna sig af den kallvattenkur, som då var i sitt högsta flor, dels för att anlita den helso-källa, som blifvit namnkunnig genom traditionen, att biskop Henrik der skulle döpt de första finnarne.

Vid de första tonerna af musiken saktade flere af de promenerande sin gång, medan andra stannade och lyssnade med andaktsfull vördnad. Till de sistnämde hörde en herre och en ung flicka. Den förre var en redan till åren kommen man af ett godmodigt utseende. Den senare var ungefär nitton år och strålande af helsa och lif. Utan att precis kunna kallas en skönhet var hon mycket älsklig och täck. Hennes gestalt var smärt och af medellängd. Hyn hvar hvit och rosig, dragen fina. Det mörka håret, som var kortklipt och lockigt, öfverensstämde synnerligen väl med de skalkaktiga groparne i kinderna och det lilla trotsiga draget kring munnen. De stora ögonen kunde till färgen kallas "outgrundliga," men voro sällsynt klara, Det var som man blickat i en källa, i hvilken himlen speglade sig.

Hennes dräkt var modern utan att vara grann. Den med en hvit svajande strutsplym prydda boretten, som satt på det litet käckt uppburna hufudet, den tätt åtsittande zollav-tröjan af svart sammet, samt den fina spetschemisetten och den luftiga kjolen af ljust muslin, utgjor-

de en sammansättning af smak och elegans, som klädde henne förträffligt. Hon tycktes likväl vara medveten om hvarken det ena eller det andra, utan blickade sorglöst, gladt och oskuldsfullt utan det minsta effektsökeri uti världen.

Åt sin följeslagare, den gamle herrn, hade hon bjudit sin arm och var särdeles förtjust, ju mera och ju tyngre han stödde sig på den, samt protesterade ifrigt, då han skämtande påstod, att hon med sitt "qviksilvers blod" och sina "fjärilvingar" skulle blifva trött af den långsamma skridten och den tyngd, hon drog efter sig.

Detta par, som alla badgäster kände och fäst sig vid, var hofrättsrådet Bohm och hans systerdotter Elsa Reit. Han hade aldrig "haft tid" att gifta sig, var gammal unkarl och ansågs för rik. Den unga flickan, som mycket tidigt förlorat sina föräldrar, hade som eget barn blifvit upptagen af honom. För att likväl icke hafva för mycket "besvär" af henne, hade han, då hon ännu var helt liten, skickat henne till en i godt rop stående helpension, derifrån hon året förut återvänt. Med en viss oro hade han emotsett denna tid, men han hade snart kommit underfund med, ett hon var honom till glädje och icke till börda, ty med henne hade i hans ensliga hem dragit in ett nytt, friskt, vårligt lif, så mycket välkomnare, som han till följd af sin ålder och försvagade helsa, tagit afsked från sin tjänst och skulle funnit sin tillvaro tom och glädjelös, om Elsa icke funnits. Hon hade nämligen en underbar förmåga att hålla folk vid lif genom sina tokroliga upptåg och sitt glada lynne, en glädtighet, som ofta eggades till uppsluppenhet genom den fröjd, hon kände att hafva sluppit allt skoltvång och genom den obegränsade frihet, hon från morbroderns sida åtnjöt, ty hofrättsrådet Bohm, hvars åsigter om ungdomens uppfostran starkt lutade åt Rousseau, gaf henne fullkomlig både handlings- och tankefrihet, viss om att det goda, som finnes nedlagdt i hvarje mennisko-själ, slutligen, om äfven efter förvecklingar, skulle föra

henne till lycka och seger, en uppfattning, som mången ogillade hos honom.

Men vi skola återvända till hofrättsrådet och hans systerdotter, der de, efter det de sista tonerna förklingat, fortsatte sin promenad. De gingo en stund tysta, liksom de icke velat störa det högtidliga intryck, de erhållit. Slutligen sade dock Elsa, i det hon med skaffet af sin parasoll slog på en trädgren, som dervid stänkte ett regn af glittrande perlor omkring sig.

„Jag tror, åskskuren i går var bra uppfriskande för hela naturen, ehuru jag då tyckte, att den var särdeles obehöflig, emedan den förhindrade vår påtänkta utfärd till det gamla Åbo hus“.

„Vi få ofta efteråt erfaras, att motgångar hafva varit välgerningar“, sade hofrättsrådet. Han hade aldrig förut reflekterat deröfver, men då hans blick föll på den strålande uppenbarelsen vid hans sida, kom han att tänka på, hur mycken oro, han känt att få henne till sig.

Det var emellertid som hans ord klingat ohörda, ty så ifrigt upptagen var Elsa af att gifva de buskväxter, de gringo förbi, lätta slag med sin parasoll.

„Åh, ett sådant stänk! Det ser ju precis ut som en af de helsobringande strålduscherne der inne i badhuset“, sade hon och skrattade hjertligt. Det var ett lågt, barnligt skratt, som kom hofrättsrådet att le.

„Du misstager dig, barn“, sade han, „ty åtminstone, hvad temperaturen af vattnet beträffar, är det i badhuset mycket olika“.

„Det är sant! Endast nio grader!“ sade Elsa och latsade rysa. „I sanning en barbarisk kur. — Sex bad om dagen i nio graders vatten! Hu!!! Jag tycker, att alla badgäster till hälften äro amfibier. — Stackars morbror, som måste underkasta dig en sådan tortyr!“

„De kryckor, som i bland stanna här efter badsejourens slut, och de bleka kinder, som förvandlas till röda,

äro ett ovedersägligt bevis på, att denna tortyr likväl är välgörande“.

„Ja, och der borta i våghuset kan man äfven få ek-latanta bevis på dess kraft och verkan genom den förändring respektive fetlagda personer erhålla efter genomgången kur, medan de magra anlita vågen i hopp om tillökning af kroppsvigten. — Det är för komiskt!“

Och åter skrattade Elsa. Hennes skämt hade fått vingar och seglade sprittande gladt upp med förlig vind.

Under detta samtal hade hofrättsrådet och Elsa nalkats en mera aflägsset liggande berceau, der en ung man var sysselsatt med läsningen af en bok. Vid deras ankomst steg han upp och helsade dem artigt. Han var reslig och af kraftig gestalt, pannan var hög, ögonen djupa, för öfrigt egde anletet utan att vara vackert ett ädelt, om äfven litet strängt och allvarsamt uttryck. Den unge mannen var assisterande läkare vid badanstalten och hette Max Holst. Att han var en förhoppningsfull Eskulapi-sou och med intresse och hängifvenhet studerade sitt kall, voro alla ense om, som kände honom.

Sedan helsningarna voro utbytta, sade hofrättsrådet vänligt med en blick på den uppslagna boken: „Ni unnar er aldrig någon hvila, doktor Holst. Ni underskattar edra patienters krafter och öfverskattar edra egna. — Det är icke rätt handladt mot er sjelf“.

„Jag känner mina krafter“, sade den tilltalade småleende. „Tiden är dyrbar, icke minst för mig“.

„Och hvad har ni väl hittat på för en bok, som kan vara er ett värdigt sällskap denna gudasköna morgon?“ frågade Elsa, i det hon graciöst böjande sig öfver trädgårdsbordets ekfärgade skifva med en litet nyfiken blick tog boken i sin hand och begynte stafva med en något pathetisk ton rubriken på ett berömdt botaniskt arbete.

„Usch, så lärdt det låter“, sade hon med tragikomisk min och lade boken tillbaka. „Ni är således äfven botaniker, doktor Holst? Hur i all världen har ni lust för ett så tråkigt ämne?“

„Den, som älskar blommor, min fröken, och vill hafva en inblick i den naturens underbara och visa systematik, som finnes nedlagd i det minsta växtlif, skall aldrig tycka att detta ämne är tråkigt“, ljöd den unge läkarens svar.

„Äfven jag älskar mycket blommor, då någon annan värdar dem och först drifver dem till blomning“, sade Elsa naivt.

Flere af de promenerande hade sällat sig till gruppen i berceauen. Vid dessa den unga flickans ord uppstod ett allmänt löje. Med en lätt rodnad blickade hon litet öfverraskad sig omkring. Hade hon yttrat något qvickt efter alla skrattade?

„Endera äro de åsnor eller jag ett qvickhufvud“, tänkte hon, men tyckte i alla fall, att det var mycket roligt, att man fäste sig vid hvad hon sade, ty det var icke första gången under den korta tid, hon vistats i Abo, som hennes små vitzer och infall på ett för henne smickrande sätt blifvit emottagna.

„Då först älskar ni rätt blommor“, sade emellertid doktor Holst. „när ni sjelf lagt ned en planta och sedan följer dess utveckling med intresse, glädjande er åt hvarje dess minsta lifsyttning“.

„Men skulle jag ej blifva utledsen, om den icke rättfärdigade mina förhoppningar, om den tillexp. skulle stanna i växten?“

„Nej, tvärt om, ni skulle omhulda den med ännu mera ömhet, ty det händer ofta, att det sjuka barnet är det käraste“.

Doktor Holst och Elsa stodo litet skilda från det öfriga sällskapet, som nu börjat ett alltid för badgäster intressant samtal om diet och bad. Ingen gaf vidare akt på, hvad de talade med hvarandra.

„Har ni sjelf erfarit, doktor Holst, hvad ni säger?“ sade Elsa och såg upp till den unge läkaren med ett barns klara och frägnande blick.

„Ja, stundom, men likväl mera hos andra“.

„Känner ni någon, som riktigt älskar blommor, såsom ni menar, förstås?“ frågade åter Elsa efter en kort paus.

„Ja, min syster“, svarade doktor Holst med en viss glad stolthet, seende ovanligt uppyrmd ut.

„O, hvad det måste vara roligt för er att ega en syster“, sade Elsa. „Jag har ingen, jag! — Den som ändå hade en syster eller bror!“

„Ni har i stället många vänner“, sade doktor Holst, omedvetet inläggande en viss värma i sitt svar.

„Ja, jag tror det“, sade Elsa glatt. „Alla äro så vänliga emot mig, och jag är mycket lycklig“.

Doktor Holst hade på tungan att säga: „Tro icke att allt är guld, som glimmar, tro icke på all den vänskap, världen visar“, men han hejdade sig och tänkte: „Hennes barnatro på lifvet och på människorna vill åtminstone icke jag förskingra“.

Högt sade han: „Det gläder mig att så är“. Han visste icke, hvarför hans ord fingo en kärf klang. Elsa spratt till, och hennes öga sänkte sig för den forskande läkareblicken.

„Elsa, mitt barn“, sade nu hofrättsrådet, „mitt bad väntar, och jag måste gå, men om du har lust att stanna så gör det gerna“.

„Nej, morbror, jag skall följa dig till badhuset“.

Elsa räckte åter hofrättsrådet sin arm och efter att hafva gjort en lätt bugning aflägsnade sig de båda.

„En vacker flicka“, sade någon af sällskapet, seende efter de bortgående.

„Och rik“. sade en annan, „ty det påstås, att hon skall få ärfva sin morbrors förmögenhet“.

„Det vore ett parti det“, mumlade ett gammalt kommerseråd och tänkte på sin odåga till son, som just var på jagt efter en rik flicka.

„Icke heller synnerligt svår att fånga, tror jag“, sade ett medelålders fruntimmer med glasögon, „eller hvad tror ni, doktor Holst?“ tillade hon litet hvast.

„Hvad jag tror“, sade den tilltalade tort. „Jo, att

fröken Reit är ett oerfaret barn, som hvar och en borde akta sig ifrån att mästra och döma.“

Han steg upp och gick bort, utan att förstå, hvarför han kände sig så obehagligt berörd, emedan han hört dylika yttranden om många utan att vidare fästa sig dervid.

Elsa å sin sida hade äfven blifvit litet fundersam, och hon, som icke länge brukade tänka på samma sak, påminde sig ord för ord, hvad den unge läkaren sagt. Hans åsigt om den större ömhet, som skulle komma den sjuka plantan till del, tilltalade henne i hög grad.

“Seså, lärka, qvittra nu åter,“ sade hofrättsrådet, förvånad öfver hennes ovanliga tystnad.

Elsa skrattade, “om jag skulle få sjunga,“ sade hon, “så skulle det nog låta sig göra, men nu har jag för det närvarande ingenting att säga.“

“Det är att vara ärlig,“ log hofrättsrådet. “Skulle denna åsigt vara mera allmän i världen, så skulle hälften mindre pladder komma till stånd. — men se här hafva vi intendenten. Mjuka tjenare!“

“Mjuka tjenare, mjuka tjenare!“ ljöd det tillbaka från en bugande herre i snusbrun surtout, hvit väst och röda hundskinshandskar, en äldre man mycket sirlig från topp till tå.

Det var badanstaltens rolighetsminister, af badgästerna hedrad med namnet “intendent,“ en titel, som han gerna tog emot.

“Hur står det till på morgonqvisten? sade han och plirade med det ena ögat på hofrättsrådet och med det andra på Elsa. “Aj, aj, gikten, gikten, men vi skola hoppas det bästa af ångskåpen. — Hm, hm, ungdomen mår alltid bra! Rosorna på kinden utvisa nog det eller hur?“

“Jag tackar, jag mår förträffligt,“ sade Elsa.

“Visste det, visste det! Kan icke heller klaga för egen räkning.“

Elsa.

“Nej, herr intendenten tyckes vara vid vigör,” sade hofrättsrådet.

“Måste väl det som den verkställande direktören för nytta och nöje.” Intendenten smålog och syntes rätt tillfredsstäld med sig sjelf.

„För Er, som uppoffrat er person för mensklighetens väl och ve, tror jag, att jag ökar tyngden af er börda genom att bedja er vara god och för en stund antaga er den unga damen här,” sade hofrättsrådet skämtsamt.

“Mycket gerna, med största nöje,” ljöd det välvilliga svaret. “Hängif ni er lugnt åt Neptuni välgörande element, herr hofrättsråd, och jag lofvar att under tiden hägna och beskydda er systerdotter, likt en af medeltidens riddare, *sans peur et sans reproche*.”

De promenerande stodo vid målet och skildes åt. “Jag har mycket att berätta er,” sade intendenten hemlighetsfullt till Elsa, i det de togo vägen längs den breda sandade gången åt restaurationen. “Många nöjen på förslag, utförda, soireer och dylikt, allt sådant, som bör roa de unga och lifva de gamla. — Ni skola blifva min förtrogna, hör ni det, och säga mig er tanke om mina arrangemanger.”

“Jag tackar för äran,” sade Elsa leende “men är ni säker på, herr intendent, att jag är värd ert förtroende?”

“Ja bevars, om någon, och jag hoppas mycket af er. Ni är ung, skön och intreserad för allt, mäktiga bundsförvandter nog.”

Elsa rodnade. “Men, “fortför intendenten, “ett samtal är angenämare vid en kopp kaffe. Jag får väl lof att bjuda er?”

“Jag tackar, men — — —”

“Inga men! — Behagas det något annat heldre än kaffe, chokolad eller dylikt?”

“Om det nödvändigt skall vara något, så helst då ett glas mjölk, om jag får be,” sade Elsa på sitt öppna sätt.

“Mjök! Himmelen! barnmat!”

“Men den bästa nektar menniskan kan få. I pensionen fick jag aldrig annat än chokolad, kaffe eller té deraf min stora förkärlek för mjök,” sade Elsa skrattande åt intendentens komiska grimaser.

“Nå väl, det kan äfven vara helsosammast för mig att så mycket som möjligt närme mig naturen. — Två glas mjök, kypare!”

“Skall ske.”

När doktor Holst en stund senare gick förbi, sutto intendenten och Elsa i lifligt samspråk vid sina mjökglas på en af de soffor som voro placerade framför restaurationen. De sågo båda mycket lifvade och intresserade ut. “Attentatet börjar,” tänkte Max.

II.

Att säsongen var den angenämaste på många år, påstodo veteranerna vid Kuppis badinrättning. De hade måhända rätt, åtminstone voro nöjena talrikare än förut, ty medan ångskåpen och duscherna rasslade, arbetade intendenten i läkarenes intresse genom att anstränga sin hjerna att genom nöjen och förströelser hålla kuraget uppe hos de utlakade badgästerna. Han var outtröttlig i sina bemödanden och var äfven ofta verkligt genialisk i sina påhitt. Utflygten till sjös och lands, danser och små maskeradupptåg hörde därför nästan till ordningen för dagen.

Icke alla voro med, såsom de fattiga, de ringa och de verkligt sjuka, men dessutom gafs det många glada lefnadslustiga varelser, hvilka voro som sällskap åt sina anförvandter, eller sådana, som ansågo en badkur för ett preservativ eller begagnade den för att stärka sig efter vinterns ansträngningar.

Själén i alla nöjen var Elsa Reit. Hon var fjäsad,

beundrad och njöt af allt som bjöds henne, kännande sig berusad och hänförd.

“Aldrig förr har jag haft så roligt,” sade hon uppriktigt åt doktor Holst, då han en gång frågade, hur hon triffdes, och i det hon tänkte på sitt enformiga lif i pensionen tillade hon:

“Det är dock en härlig känsla att vara fin som en dagslända och göra hvad man behagar.”

“Det gör mig ondt att ni förliknar er vid en dagslända,” sade doktor Holst.

“Dagslända! ondt! Hvarför?”

Leende åt den ifriga frågande blicken sade doktorn: “Emedan jag helt enkelt beklagar henne.”

“Huru så? — Jag åter tycker, att hennes lif är ljust. Så länge det är sol och dag, njuter hon af himlens blå och foglarnes sång, och då det blir qväll, kyligt och mörkt, lägger hon sina skimrande vingar ihop för alltid.”

“Utan att hafva lemnat efter sig ett enda minne,” sade doktorn “utan att hafva fröjdat ett enda hjerta. Arma dagslända! hon har mycket af sitt eget skimrande lif. Kan detta vara nog?”

Elsa sänkte sin blick. Mången annan skulle funnit hennes liknelse förtjusande och poetisk och han!

Doktor Holst såg på den långt utdragna läppen, att hon funderade på det sagda och väntade tåligt hvad komma skulle. Slutligen sade Elsa:

Då skall ni äfven döma mig strängt, om jag säger, att jag önskar ingenting högre än att få resa.”

“Min bästa fröken, jag kan icke döma i en sak, uti hvilken jag sjelf är jäfvig, ty äfven jag har en dylik önskan. Den är naturlig för en ålder, då det obepröfvade sinnet vill ute i verlden och utom sig öka sina idealer, — men på tal om resor. Har ni hört, hvad en af nyare tidens vise säger om dem?”

“Nej, var så god och berätta!

“Ett lif, tillbragdt på resor, förskaffar oss många bekanta, men få vänner,” sade doktorn.

“Två vänner,” upprepade Elsa. “Är det då så nödvändigt att hafva vänner. Jag tror bekanta äro nog, eller hvad tror ni, doktor?”

“Bekanta äro bra,” sade denne, “men vänner äro bättre, ty en bekant skall vid den första motgång eller sorg vända en ryggen och tadla er, när en vän står trofast vid er sida äfven under mörka dagar, öfverser med vännens fel, förlåter och älskar.”

Doktor Holsts manliga stämma ljöd klangfull och varm, när han sålunda skildrade en vän.

“Hvad den doktorn tager allting allvarsamt,” tänkte Elsa, men kände sig likväl berörd, ehuru hon icke ville visa det. För att gifva samtalet en annan vändning sade hon:

“Ni talade nyss om idealer, doktor. Hvilket ideal menar ni, man icke behöfver söka ute i världen?”

“Jag kan icke förklara det, såsom jag ville. En annan skulle göra det bättre.”

“Hvem?” frågade Elsa.

“Min mor,” sade doktor Holst vekt.

“Hvad tror ni, hon skulle säga?” sade Elsa litet upprörd, Hvilket ideal, jag upprepar min fråga, kan man finna utan att söka det utom sig?”

“Det högsta ideal, som någonsin funnits, det som bör vara hvarje människas förebild, och det enda, som är värdt att eftersträfvä, tror jag min mor skulle svara er,” sade doktor Holst.

Detta samtal fördes en stilla qväll, då Elsa inväntande sin morbror, stod och lutade sig mot den huggna stenbalustraden, som omgaf S:t Henriks helsokälla, medan doktorn stod ett stycke i från och lekte med sin promenadkäpp. Vid hans sista ord ljöd en sprittande galoppad från värdshusverandan. Elsa ryckte till. “Jag måste gå,” sade hon, “ty jag ser min morbror komma. — Tack för denna stund, doktor Holst!”

Elsa.

Hon räckte honom okonstladt sin hand, och derefter skyndade hon bort med lätta steg.

Doktor Holst följde den fina gestalten med ögonen, tills hon försvann bakom ett utskjutande hörn. Tankfull drog han sedan med handen öfver skägget och kände i sitt hjerta något af de första symptomerna till en sjukdom, för hvilken han icke kände något medel i sin farmacopé.

III.

Det var onsdagsafton och en af de vanliga soireerna i brunssalongen. Musiken spelade de mest lockande dansmelodier och narrade både ung och gammal att röra på sig. Det ena paret efter det andra hvirflade om. Spetsar, muslin och blommor, ljusa sommar kostymer och svarta bonjourer bildade ett brokigt virrvarr.

Den icke minst glada och lifvade var Elsa. Lätt som en af gracerna, befans hon jämt på golfvet. Alla nästan täflade om att dansa med henne: och de få ögonblick hon satt, syntes ett garde af uppvaktande kavallerer vid hennes sida. Hon talade mycket. Blixtrande qvickheter och bevingade ord flödade öfver hennes läppar och aflöste hvarandra.

Hon hade ingen aning om de yttranden, doktor Holst händelsevis fick höra om henne.

“Se på den lilla,” sade ett fruntimmer. “Hvilka minner hon har! De skulle anstå en aktris från den kungliga teatern i Stockholm.”

“Ja, i sanning” sade ett annat, “hon blänger med sina ögon som en spanjorska och är fri i sitt sätt som en bajadére.

“Så går det, då ungdomen får vara för mycket med,” suckade ett tredje. “Få se, hvem af de unge herrarne som göra sin kur för henne, hon lägger beslag på för lifvet.”

Med ovilja aflägsnade sig doktor Holst. “Det är dock sant,” tänkte han “att qvinnor bedöma hvarandra strängast och hårdast. — Stackars barn, hon har ingen verklig vän här!”

“Bäste doktor, ett ögonblick! Vet ni något medel mot min allt mera tilltagande sömnlöshet?” sade en korpulent fru, som beslutit att taga tillfället i akt att utan särskild kostnad få ett godt medicinskt råd.

Doktor Holst bugade sig. “Min fru, se här mitt recept: ett mindre godt bord, mera motion och tidigt i säng,” sade han vänligt utan att likväl öda för många ord. “Kl. är elfva, ni får icke försumma fataljerna.”

Han bugade sig åter och vände sig om. Framför honom stod Elsa. Hon hade just slutat en vals och blifvit lemnad på denna plats. Hon var klädd i en hvit dräkt, hade några lefvande rosor i håret och var utomordentligt intagande. Varm af dansen, glad och upprymd som hon var, lekte skalken i hennes ögon.

“Hvad ordinerar ni då åt mig?” Hon hade hört, hvad doktorn yttrat åt den för henne obekanta frun och gjorde nu i anledning deraf på skämt denna fråga.

Det nyss så allvarsamma draget kring den unge läkarens mun gaf rum för ett leende. Det såg ut, som skulle han betänkt sig.

“Ni tyckes ingenting veta,” sade Elsa skälmskt utmanande. “Kanske pulsen kan vara till någon vägle-dare för er.”

Hon räckte fram sin arm och doktors fingrar hvilade en sekund kring den fina handleden. Han tog der under sin mest viktiga och begrundande läkaremin på sig. Elsa, som ångrat sitt skämt, drog häftigt handen tillbaka.

“Jag skulle ordinera,” sade emellertid doktor Holst, som

fick en plötslig ingifvelse, "att ni för en tid skulle resa bort och lemna alltsammans här."

"Och hvar?" frågade Elsa och höjde stolt sitt lilla hufvud.

"Till min mor," hviskade doktor Holst.

"Till er mor!" stammade Elsa.

"Jo, och jag tror denna resa skulle göra er godt. Min mor och min syster bo fyra mil härifrån i en naturskön trakt. — Jag skulle underrätta dem på förhand, och jag vet, att ni vore oändligt välkommen. Tänk på saken och gif mig så fort som möjligt ett bestämdt svar. — Farväl min fröken!"

Det gick omkring i Elsas hufvud och hon hade aldrig varit så uppretad som nu. Hvad hade doktor Holst för rättighet att bestämma öfver henne! Usch, en sådan tråkig människa! Der kommer han på sitt lugna sätt och säger, att det skulle göra henne godt att lemna alltsammans. Trotset steg inom henne. Nej, hon skulle icke resa! Och hvarför just sedan till hans mor? Det var ett kuriöst påhitt. Den doktorn! Hon skulle börja att göra honom riktig förtret, aldrig låtsa märka att hon funnes till, aldrig mera inlåta sig i något samtal med honom, hur intressant han än kunde vara. Jo, intressant var han, det måste hon medgifva. Hvad vore de andra ungherrarne mot honom. Deras pladder var idel snömos och non sens mot hans, det begrep hon ändå!

Han smickrade henne aldrig och sade henne inga grannlåter, lika litet som hon någonsin agerade betjent eller hund, men likväl måste hon om hon ville eller ej högakta honom. Han var så manlig, sann och enkel och imponerade ovilkorligt på henne, huru hon än ville resonnera bort det.

Alla dessa motsägande tankar genomkorsade hennes hjerna, då hon var hemkommen till sitt och morbrodrens logis och allena i sitt rum eftertänkte aftonens händelser. För första gången i sitt lif somnade hon icke genast i ett barns oskyldiga söm.

Tänk om hon skulle resa! Hon öfverraskade sig sjelf med att sätta det i fråga. Men likväl, hur hänförande vore det icke att lemna den heta, qualmiga staden för att komma ut till landet. Landet! Det var en terra incognita för henne och hade något oändligt lockande med sig. Hon tyckte sig redan känna lukten af väppling och af nyss slaget, doftande hö. Ack! Och hvad alla hennes bekanta sedan skulle göra stora ögon, då hon ett, tu, tre var försvunnen, ty för ingen skulle hon omtala sina resplaner. Hon måste skratta helt högt af förtjusning. Att morbrodern skulle gifva sitt samtycke var hon säker på, ty han lät henne alltid göra hvad hon ville. Ej heller var hennes närvaro nu så nödvändig, ty hans helsa var ganska bra. Han hade full sysselsättning med att tänka på sina bad och kunde icke klaga öfver brist på sällskap. För honom skulle hon nog få resa, — men hurudan männe den der modern och systemen vara? De voro visst stela och pedantiska och skulle säkert icke tillåta henne ens att skratta, ännu mindre att riktigt njuta af landet. Hvad skulle hon då göra der? Nej, resa skulle hon icke, det var afgjort. Och att sedan låta doktorn triumfera öfver sig. Omöjligt! Hon skulle visa, att hon icke fäste sig vid, hvad han tyckte om eller önskade.

Med detta beslut lät hon sitt hufvud sjunka ned på bordet framför sig. Litet ville hon ännu fundera på saken, men hur det var, så somnade hon och vaknade icke förr, än solen stod högt på himmeln, ganska flat att finna sig i sin soirékostym och med de vissna blommorna i håret.

„Blir du ledsen, gode morbror”, sade hon vid middagbordet till hofrättsrådet, „om jag gör dig en fråga?”

Sättet var ett om sina rättigheter medvetet, bortskämdt barns, tonen glädlig och ögonen glänsande.

„Ingalunda, min kära”, log hofrättsrådet, ”har du en sådan erfarenhet af mig, barn?”

„O nej! men det kunde ändå hända — — —”

„Låt höra!” afbröt morbrodern henne.

Elsa.

„Nå väl, hvad säger du, morbror, om jag skulle på några dagar fara till landet”, sade Elsa och rodnade. (Icke skulle hon ju resa, tänkte hon vid sig sjelf, men det kunde vara så godt att hafva tillåtelsen gifven.)

Ett långt „hm” gick öfver hofrättsrådets läppar.

„Icke ett så dumt påhitt för att vara af dig”, skämtade han. Litet ombyte af luft skulle nog vara helsosamt för dig, i synnerhet som jag märker, att dina kinder i dag se litet bleka ut. — Du har väl icke dansat för mycket, flicka? Inte! nå, jag vet hvad du vill säga, men å propos, till hvem skulle du resa, om jag får lof att fråga?”

Det var en svår punkt. Elsa hostade äfven flere gånger, innan hon började;

„Jo, ser morbror”, sade hon slutligen, „det är så — att — doktor Holst — har en mor — och en syster bosatta någonstades på landet — — — och det var han som föreslog — att jag skulle till dem”. Elsa drog ett lättnadens andetag.

„Ja så, han har icke flere mödrar än en”, skrattade hofrättsrådet, i det han kastade en hastig och forskande blick på systerdottern, som likväl hade återvunnit sin fattning och var sig fullkomligt lik. Frimodigt och öppet mötte hennes öga hans. Hofrättsrådet fortfor: „Du vet, min älskling, att du har fullkomlig frihet att handla och göra, som du behagar. — Res när du vill, vagnen och hästarne stå till din disposition, när som helst”.

Elsa kyste sin morbror. „Du är mycket god”, sade hon, „men skall du kunna undvara mig?”

„Åha, du tror dig vara en så vigtig person, att jag icke skulle komma utan dig till rätta. — Var du lugn för den saken, jag har icke så länge varit bortskämd med att hafva dig hemma, min flicka.”

„Ännu en bön, morbror”, sade Elsa.

Hofrättsrådet lade skrattande händerna för öronen. „Är det icke ännu slut?” sade han. „Hvad skall det vara, min nådiga?”

„Att du icke för någon talar om denna resa”, sade Elsa, „ty jag har icke ännu bestämdt beslutit mig för den.”

„Icke? Jag trodde, det var afgjort. Nej, nej! — Jag skall göra, som fruntimmer bruka, och endast berätta det för min „bästa vän”, men under största tysthetslöfte förstås.”

„Ack nej, morbror, icke ens för din bästa vän”, sade Elsa, „icke för någon”.

„Din vilja är min lag”, skämtade hofrättsrådet.

Par dagar lyckades det Elsa att undvika doktor Holst, tills hon helt oförmodadt sammandrabbade med honom vid den stora ingångsporten till Kuppis. Hon råkade vara allena och såg ytterst uppskrämd ut, samt skulle gerna hafva flytt, om det blott funnits en möjlighet. Hon tröstade sig likväl snart, ty det kunde vara så bra, menade hon, att hon fick träffa doktorn, så fick hon taga honom från den villan, att hon skulle följa hans uppmaning, ty resa skulle hon ändå icke, bestämdt icke!

„Hur är det, fröken Reit”, sade nu doktor Holst, „är ni beredd att gifva mig svar, angående mitt sist uttalade förslag?”

„Ja”, ljöd det käckt tillbaka.

„Och det lyder — — —?”

Elsa, som sällan kom ur koncepterna, blef pionröd och orden häftade på tungan. Doktorn upprepade vänligt sin fråga. Hon nästan stönade fram:

„Var god och underrätta er mor, att — — — jag — kommer — i morgon afton — — —”

O, himmel! hvad hade hon sagt, hvad borde hon lofvat, något som hon aldrig tänkt på att säga. Hurudan min hade doktor Holst? Han såg säkert ut, som segerguden sjelf. Elsa blickade skygt på honom, och hennes stackars hjerta nästan hotade att spängas, men hon blef genast lugnare, då hon varseblef uttrycket på hans anlete. Han såg nämligen icke alls triumferande ut, men mycket glad och tillfredsstäld.

„Tack, fröken Reit”, sade han hjertligt, „ert beslut gläder mig och jag tror icke, att ni skall ångra det. — Med ett bud, som är inne i staden, skall jag underrätta de mina att ni kommer. — Om vi icke träffas, innan er afresa, så får jag önska er all möjlig trefnad”.

Elsas lilla hand hvilade ett ögonblick i hans stora, hvarefter de skildes. Doktorn vid den bästa sinnesstämning, Elsa mycket förargad på sig sjelf. Om det icke sett allt för nyckfullt och vankelmodigt ut, skulle hon haft lust att ännu i sista stunden återtaga sitt löfte.

IV.

Det led mot qvällen af en härlig sommardag, då Elsa anlände till Fridkulla, fru Holsts lilla landtgård. Vid sin afresa från Åbo hade hon känt sig ganska nedstämd och modstulen. Tänk om doktor Holsts projekt varit blott ett skämt, som hon tagit för allvar! Denna tanke flög i henne, just då hon steg i vagnen. Likväl försökte hon att hålla god min och kastade otaliga slängkyssar åt sin morbror, som stod på trappan och nickade åt henne. Att hon sedan borrhade sig i vagnshörnet och gret en liten störsjö, må ingen förtycka henne, ty det lättade betydligt hennes hjerta, i synnerhet som hon äfven i tid påminde sig en viss påse med konfektyrer.

Snart utöfvade äfven den angenäma färden sitt inflytande öfver henne. De snabba hästarnes hastiga lopp, den tjuskraft en klar himmel, en susande sommarvind och en strålände sol förlänar äfven åt icke eljes synnerligt vackra trakter, kom henne att glömma sin lätta oro och uppfylde hennes ungdomsfriska själ med glädje.

Oupphörligt måste kusken vända sig om för att besvara de många frågor, hon gjorde. Ibland fick han order att hålla stilla, emedan hon nödvändigt måste stiga ned för att plocka en vacker blomma vid vägen, eller också försökte hon sjunga i kapp med lärkan, som svin-

gade sig högt upp öfver de böljande åkerfälten, tills hon, erkännande dess öfverlägsenhet, helt plötsligt tystnade för att endast lyssna och beundra.

Icke ett ögonblick misstog kusken sig om vägen, ty doktor Holst hade sjelf gifvit sina instruktioner åt honom. Icke heller stavnade de resande i tvekan, hvart de kommit, då de efter några timmars färd, sedan de tagit af på en biväg, samt genomfarit en naturlig park och en vacker trädgårdsanläggning, befunno sig framför ett litet, med en veranda prydt, hvitmåladt hus, som det täta löfverket och en krökning af vägen hittills dolt för deras blickar. Vagnen höll stilla och Elsa hade knapt hunnit arbeta upp sig till det uppskrämda tillstånd, som hon tänkt sig oundvikligt vid sin ankomst till doktor Holsts mor och syster, då vagnsdörren redan öppnades och en hjertlig röst sade:

„Välkommen, tusen gånger välkommen!“

Med ett lätt språng stod Elsa på marken och kände sina händer fattade och tryckta på ett mycket vänskapligt sätt af ett ungt fruntimmer, som hade starkt tycke af doktor Holst. Det var samma djupa blick och höga panna, samma intelligenta och kraftiga uttryck. De båda flickorna betraktade med intresse och en viss nyfikenhet ett ögonblick hvarandra, och att mönstringen utföll fördelaktigt, utvisade det glada leende, med hvilket de ännu en gång räckte hvarandra handen, innan de gingo de några stegen från vagnen till trappan, der Anna Holst sade, att hennes mor inväntade dem.

Elsa hade föreställt sig fru Holst annorlunda, än hon var. Hon hade tänkt sig henne hög och kraftfull, som de båda syskonen, och fann i stället en framåt lutad, gråhårig, i förtid gammal qvinna med ett fint, men något tärnt utseende.

Ansigtet bar ännu spår af skönhet och hade ett oändligt tilltalande uttryck, blidt och fridfullt.

Ögonen voro stora och vidöppna, men store Gud! den

Elsa.

gamla frun sträckte på ett famlande, underligt sätt ut sina händer — hon var blind.

Rörd af denna olycka, gripen till sitt innersta väsen, som Elsa var, trängde en djup undertryckt snyftning öfver hennes läppar, då hon nu hvilade i ett par armar, som moderligt ömt slöto sig omkring henne. Den blinda frun hade fäst detta trotsiga, nyckfulla, lilla hjerta vid sitt för alltid.

„Kära barn“, sade nu fru Holst med mild stämma och utan att sjelf synas det ringaste upprörd, „det är med innerlig glädje, jag helsar dig välkommen till vårt lilla hem. — Du är väl icke trött efter resan?“ fortfor hon, i det hon med sitt vemodiga leende smeksamt med handen öfverfor Elsas kinder, med en blinds snabba uppfattning sålunda erhållande ett begrepp om sin unga gästs utseende och anletsdrag.

„Icke trött“, fortfor hon efter Elsas nekande svar, hvilket hon med möda framstammade, „det fröjdar mig att höra. — Gå Anna, min älskling, och gör i ordning tébordet under hängbjörken! Jag skall så länge hålla barnet sällskap“.

„Ja, mamma, jag skall gå“, ljöd svaret. Rösten var glad som vanligt, men det var lycka, att den stackars frun icke såg, hur sorgsen hennes dotters uppsyn var.

Ensam med Elsa, sade fru Holst: „Du skall icke betrakta min blindhet som en olycka, kära barn. Jag gör det icke sjelf, ty jag har funnit, att allt som sker är till vårt bästa“.

Det låg förtröstan och lugn undergifvenhet i fru Holsts ord och min. Att det dock funnits tider af kamp, innan hon kommit till denna visshet, utvisade icke allenast den böjda gestalten, utan äfven rynkorna på panna och kinder.

„Jag är mycket lycklig,“ sade hon åter och min lott är icke alls sorglig. — Hör, barn!“

Genom den stilla luften ljöd en bofinks klara drill. Fru Holst log ett förnöjdt leende.

„Det är min aftonkoncert. Den kostar intet. Tonen är alltid ren, och ingenting förtager min njutning“.

Emellertid hade det lyckats Elsa att lugna sig, och ehuru hon tyckte, att det var mycket sorgligt, att den blinda frun icke kunde se den härliga utsigten med hafvet i förgrunden, den klippiga stranden till venster, den djupa skogen till höger och den blomsteruppfyllda trädgården nedanför, stred hon hjeltmodigt emot den känsla af beklämning och vemod, som på ett så öfverväldigande sätt fått magt öfver henne. Hon blef sig därför åter snart lik, glad, skämtfull och språksam, och innan den halftimme, som förflöt, till dess Anna kom och förde dem till tébordet, kände fru Holst henne bättre, än om hon varit tio år tillsammans med en mera tyst och sluten person.

Den blinda fruns „kära barn“ och det varma „Gud välsigne dig“, då Elsa tog godnatt, rörde på ett underbart sätt den unga flickan och kom henne att, då hon sof, en gång spritta upp i sönnen och helt högt sucka: „Den som ändå hade en moder!“

V.

Följande morgon vaknade Elsa af att solen sken henne rakt i ögonen, emedan att hon föregående qväll glömt att fälla ned rullgardinen. Ehuru det för henne var en ovanlig tid att stiga upp, lockade henne nyhetens bobag, hvarför hon skyndsamt klädde sig och gick ut.

Hur härligt allt var! Strålande i prismans färger, glittrade daggen på blad och blommor, och luften var ren och balsamisk. Med hänryckning såg sig Elsa omkring och kände sig icke litet stolt att vara så tidigt allena uppe. Hon blef likväl snart tagen ur denna villa, då hon fann Anna i trädgårdshatt och utstyrd i ett stort förkläde nedhukad i ett jordgubbsland, i en korg flitigt plockande de stora aromatiska bären, ett arbete, som Elsa med förtjusning erbjöd sig att hjälpa

henne med. Med tacksamhet emottog Anna detta anbud och det uppstod en verklig täffan mellan de båda flickorna. Derunder kommo de under fund med, att de hvardera sjöngo, och nu börjades i jordgubbslandet en duett, som klingade mycket dämpad för att icke störa fru Holst, men som lät riktigt bra.

Anna och Elsa bemötte redan hvarandra som gamla bekanta. Elsa berättade om sitt lif i pensionen, om sin morbror och om sin vistelse i Åbo. Ofta måste Anna skratta, men försökte dess emellan att se högst allvarsamt ut, på det hennes nya vän icke skulle tro, att hon gillade allt, hvad denna företagit sig eller nu sade. Der efter blef det Annas tur att meddela sina små förtroenden. Hon talade om den sorgliga tid, då hennes far dog, om sin mors ögonsjukdom och den fruktansvärda stund, då hon gjorde den upptäckten, att hon icke mera såg Guds klara sol och sina barns anleten, om det tålmod och den undergifvenhet, som småningom efterträdte den djupa förtviflan samt om den inre klarhet, som kastade en så skön ljusning öfver hennes mors lif.

Mycket talade hon äfven om brodern, „den käre, präktige Max“, om hans outtröttliga flit, om alla de uppoffringar, han gjort för de sina, om hans godhet och hans kärlek till dem. Anna var klok nog att icke på systrars vanliga sätt gifva honom ett allt för öfverdrifvet beröm, men det kunde hon icke hjälpa, att hennes ögon strålade af ömhet och med en högre glans, när hon talade om honom.

Elsa hade varit idel öra. Annas i lifliga färger hållna skildring hade gjort ett visst intryck på henne. Hennes vänners lif hade varit rikt på präfningar och bekymmer, men hur rikt och skönt hade det icke tillika varit genom den kärlek, som förenat dem i med- och motgång, en känsla, som hade gjort deras umbäranden och försakelser lätta. Aldrig såsom nu hade Elsa tyckt, att hennes lif verkligen var den skimrande dagsländans, och en underlig tomhet och längtan grep henne.

De båda flickornas samtal blef nu afbrutet af fru Holst, som med en blinds osäkra gång närmade sig dem. De sprungo genast emot henne.

„Så tidigt uppe, kära moder!“ sade Anna och slingrade sina armar omkring henne, medan Elsa helsade henne med all den hängifvenhet, hon kände för den blinda. Fru Holst log. „Edert glada samspråk, mina flickor, har lockat mig ut“, sade hon.

„Och vi som varit så tysta“, sade Elsa med naiv förskräckelse.

„Jo, i sanning!“ sade Anna. „Jag tror vi glömde oss, när allt går omkring“.

„Det gör ingenting“, menade fru Holst. „Från min egen ungdom mins jag nog, hur roligt det är att i bland förglömma sig. Dessutom är det stor skada att sofva bort en sådan här morgon, då hela naturen återspeglar den kärlek och skönhet, som utgått ur skaparens: varde! — Jag ser böljorna glittra der borta i solskenet, och de hvita fiskmåsarne bada sig i det klara vattnet, jag ser trädens skiftande grönska och blommornas älskliga färger. O, du kära sommartid!“

Fru Holsts förmörkade ögon stirrade uttryckslost ut i rymden, men att hon med sin själ såg och uppfattade, hvad hon beskref, utvisade det lycksaliga leendet på hennes läppar och den lätta rodnad, som färgade hennes bleka kinder.

„Det gör mig blott ondt att veta“, sade Elsa, „att all denna härlighet inom kort skall försvinna, då hösten skakar bort de präktiga löfnassorna från träden, och den kalla, mörka vintern begrafver och tillitet gör allt“.

„Naturens eviga vaxling!“ sade fru Holst. „Men denna död är ju dock endast skenbar, mitt barn, ty då den långa, mörka natten är förliden uppstår och vaknar allt åter till ett nytt, skönare lif. — Denna visshet är ljuf“.

Fru Holst tystnade. Det syntes, att hennes tankar

Elsa.

ilade bortom jorden. Hennes följeslagerskor hade förstätt och uppfattat henne. Anna kyste ömt sin mor och Elsa utbrast:

„Hvad ni är lycklig, goda tant, som har lifvets vigtigaste frågor så klara för er. Jag hade nästan lust att afundas er“.

Den barnsliga gestalten och det barnsliga tycket passade föga tillsammans med de allvarliga orden. Litet öfverraskad betraktade äfven Anna henne, men fru Holst sade med ett mildt leende:

„Mitt kära barn, hvar och en kan komma till samma klarhet och sanning. — Min favoritförfattare Geijer säger: 'sanningen måste sökas och ej fattas som någonting färdigt'. — Sök käraste, och misströsta aldrig om att finna“.

Elsa sade intet, men den stolta, trotsiga flickan fattade den blindas fruns skrynkliga hand och kyste den ödmjukt flere gånger.

VI.

Timmarne, dagarne ilade fram. Elsa kände sig på Fridkulla som barn i huset, hemvarm och lycklig. Anna, som hade hushållet och trädgården om händer samt äfven uppsigten öfver det lilla landtbruket, var nästan hela dagen i full sysselsättning och mycket i rörelse, hennes mor stod der emot alltid att finna. Elsa var med båda. Hon sprang i kök och skafferi, i trädgården och ute på fältet efter Anna, hjälpte henne, då hon kunde, roade henne med sitt prat och sina infall och var outtröttlig i sina beslut att bli en praktisk och kunnig flicka. Dess emellan satt den lifliga, varelsen som knapt kunde gå ett steg utan att springa, långa stunder hos fru Holst, läste och sjöng för henne och prydde både henne och sig med blommor, af hvilka hon fått tillåtelse att plocka så mycket och så ofta hon behagade.

En högtidsstund var det, när hon fick Anna med sig långt ut i skogen eller i båt på sjön, eller då fru Holst lemnade sig under hennes skydd och lät föra sig af henne på långa promenader. Ja, vid dessa tillfällen var hon stoltare öfver detta förtroendeuppdrag än en ambassadör öfver sin konungs.

Hon talade icke ett ord om afresa. Första dagen af sin vistelse på Fridkulla hade hon sagt, att hon tänkte dröja i flere veckor eller så länge hofrättsrådet icke skref efter henne, men sedan nämde hon icke ett ord om hela saken. Ofta tänkte hon på sin morbror, sällan på sina bekanta och stundom på doktor Holst. Hon förmodade, att det var, emedan hon var hos hans mor och syster.

Elsa hade fyra dagar gästade Fridkulla, då ett bref med skild staffet anlände till henne. Fru Holst, Anna och hon sutto med sina arbeten i ett trefligt samspråk på verandan, då brefvet kom. Det var mycket stort, i embetsformat och hade en fjäder fäst vid sidan, kännetecken på stor hast. Elsa blef litet blek, då hon emottog brefvet, men sedan hon brutit förseglingen och genomögnat det, rodnade hon och utbrast i ett muntert skratt.

„Så komiskt!“ utropade hon. „Hören!“

Hon begynte nu för andra gången att genomläsa brefvet. Det lydde:

„Högtärade, dyrkansvärda fröken Elsa Reit!

Trolösa lilla fogel, som öfverraskat oss med att flyga ifrån oss! Sorgen och saknaden der öfver hafva varit stora, i synnerhet som vi nu nödvändigt hafva behof af Er närvaro och medverkan vid de teatraliska föreställningar, vi äro sinnade att gifva för de mindre bemedlade vid badanstalten. Kom därför tillbaka så fort som möjligt! Spänn edra vingar till flygt och lät oss icke längre försaka Er upplifvande åsyn, Kom, eljes äro vi outtröstliga!

Edra tillgifna vänner — — —“.

Brefvet var undertecknadt med intendentens, flere fruntimmers och herrars namn.

„Mycket smickrande för dig“, sade Anna litet spetsigt, då Elsa slutat.

„Ja“, sade denna högst upplifvad“, mycket smickrande och mycket vänligt. — Hvad sägen I, tant och Anna, om saken?“

Utan att märka, att hon gjorde skada, ryckte Elsa, ifrig som hon var, en stor qvist från den praktfulla Ampelapsis, som slingrade sitt dunkla löf rundt omkring verandan. Anna svarade intet på hennes fråga, utan såg fortfarande mycket ogillande ut, fru Holst sade:

„Mitt kära barn, gerna skulle vi ännu hålla dig hos oss, du vet det, men om du själf anser det nödvändigt att gå dina vänners önsknings till mötes och tror dig kunna vara dem till någon nytta, så nekar jag dig ingalunda att fara, tvärt om yrkar jag derpå“.

„Tack, tack!“ sade Elsa. „Ja, jag tror verkligen, att jag skulle göra orätt, om jag icke skulle resa. — Så roligt det blir att få uppträda som donna, drottning eller något dylikt! — Kl. är tolf. Vänta! Om jag res någon timme senare, är jag ändå i god tid i Åbo. Nu att packa in“.

Och bort stormade Elsa. Innan hon for, gjorde hon en rund kring trädgården. „Farväl, mina blommor, farväl, mina grönskande lundar“, sade hon. „Jag har lärt att ålska er högre, djupare än förut. — Naturens förlåt har under dessa dagar liksom dragit sig tillbaka för mina ögon. Farväl, I alla!“

Med tårfylld blick bröt hon en härlig Wellingtonros och gömde den vid sitt bröst. Der efter vände hon sig till fru Holst och Anna, som varit henne följaktiga.

„Till eder, kära vänner“, hviskade hon, „mina sista och varmaste afskedshelsningar! — Jag kommer snart tillbaka. Får jag det?“

Anna, som icke kunde försona sig med Elsas hastiga afresa, var kall och tillbakadragen, hennes mor den samma som alltid. Den blinda frun slöt Elsa i sin famn och sade hjertligt:

„Alltid och när som helst är du välkommen till oss, mitt barn, och mins, att om du någon gång känner dig ensam, sorgsen eller öfvergifven, du här har ett hem, hjertan som klappa varmt för dig“.

En sista handtryckning och Elsa var uppe i vagnen. Kusken slog på hästarne, och det bar åter af till gamla Åbo.

VII.

Utdrag ur ett bref från doktor Holst till Anna.

— — — — — Du tyckes vara mycket indignerad, kära syster, öfver din nya väns oförmodade och plötsliga afresa. Du bör likväl betänka, att hon är en i mycken frihet uppfostrad ung dam och dertill ett ögonblickets barn. Att hon med afsigt velat såra, tror jag icke, ty ehuru hon kan handla obetänksamt och oöfverlagdt, har hon ett gladt hjerta och vill icke göra någon för när. Den vänskap, hon tyckes hysa för dig, och den hängifvenhet och beundran, med hvilken hon talar om vår mor, är mig en borgen för, att hennes samvete åtminstone i detta fall är rent.

Hon är för mig ett psykologiskt studium af lika stort intresse, som en med en ovanlig fysisk sjukdom behäftad person, och med en viss undran afvaktar jag fortgången af hennes själs utveckling. Vi få se, hvilken riktning denna tager. Lika godt! Vi läkare göra ofta den erfarenheten, att en förbättringsprocess plötsligt kan afstanna och gå tillbaka. För att icke förbittra sitt lif, måste man i dylika fall lära att trösta sig — — —“.

„O, I skapelsens vise herrar och läkare“, sade Anna efter slutad läsning af brevet, „I kännen blodomloppets minsta detaljer hos edra patienter, hvarje olika skiftning i deras tillstånd, men eder sjelfve kännen I icke, eder egen

Elsa.

puls inberäknad. — Ack, der käre, präktige broder Max, du resonnerar så lugnt och så vist öfver ditt psykologiska fenomen och har ingen anning om, hur långt din egen hjertesjukdom skridit fram. — En syster får icke blanda sig i sådana angelägenheter, men hon kan och skall trofast stå vid din sida, om din lefnadslycka kommer att sättas på spel för ett par klara ögons och ett par rosiga kinders skull“.

Medan fru Holst och Anna lefde sitt stilla lif i det lugna hemmet på landet, ofta talande om Elsa och de glada dagar, då hon vistades hos dem, och de hörde henne sjungande en melodisk sång med lätta steg komma upp för trädgårdsgången och på sitt hjertliga sätt smyga sig till dem, saknade hon dem stundom utsägligt. Redan första qvällen kände hon sig så förunderligt ensam. Hon var mycket glad att återse sin morbror, och han lika så att igen hafva henne hos sig. Han skrattade och skämtade med henne, och visade henne all den vänliga och grannliga uppmärksamhet, hon var van att mottaga af honom, icke allenast som hans systerdotter utan såsom hans arftagerska och värdinna i hans hus. Detta allt oaktadt brast hon ut i tårar, då hon kom i sitt rum för natten, och förgäfvets väntade att höra den blindas fruns välsigelse.

Följande morgon promenerade hon till Kuppis, der alla hennes bekanta med största vänlighet kommo henne till möte. Omringande henne på alla sidor, uttryckte de sin glädje öfver att hon hörsammat deras skämtsamma kallelse, samt bannade henne, att hon gått in på en dylik förvisning.

„Ingalunda förvisning“, sade Elsa med tacksam fröjd i sina ögon, „ty jag har funnit mig obeskrifligt väl der ute på landet — — —“.

Hon ville tillägga något vidare, men fick med det samma sigte på doktor Holst och skyndade att till honom framföra hans mors och systers helsningar.

Öfver hennes väsen låg detder under en viss blyg-

het och en ny stilla värdighet, som kom honom att tycka, det hon var älskligare än någonsin.

„Jag tror ni växt, fröken Reit“, sade intendenten, tummande på sina röda hundskinshandskar.

„Verkligen!“ sade Elsa leende. „Det var ett öfverraskande godt resultat på så få dagar“.

Alla skrattade.

„Eller hvad säger ni, doktor Holst?“ fortfor intendenten något ironiskt.

„Jag tror det samma“, svarade doktorn tort och fortsatte lugnt sin färd, utan att likväl vara så lugn, som han syntes.

Elsa var kringsvärdad af så många, att han var fullkomligt öfverflödig, insåg han, och ehuru den unga flickan för honom var ett intressant studium, kände han likson han fått en tagg i sitt hjerta. Hvarför skulle han just äfven träffa henne bland alla de främmande personerna? Han var förargad öfver denna ödets skickelse i flere timmar.

Samma dag fick han likväl en lysande revanche, då han kom i tillfälle till ett långt samtal med Elsa.

Det var ute i parken och så tidigt på eftermiddagen, att ingen af hennes vanliga uppvaktning ännu infunnit sig. Tagande tiden i akt, satt hon under en skuggrik lind och inlärde sig en rol ur den teaterpjäs, som efter några dagar skulle uppföras, när doktorn plötsligt uppenbarade sig, bedjande om ursäkt, att han störde, något som hon helt öppet förklarade, att var henne kärkommet, emedan hon önskat att få tacka honom för hans utmärkta ordination.

„Ni har således funnit er väl?“ sade doktorn med ett belåtet leende.

„Förträffligt, utomordentligt!“ sade Elsa och begynte nu entusiastiskt och lifligt en skildring af sin vistelse på Fridkulla. Hennes röst blef dervid varm, hennes ögon fuktiga, och hon tycktes glömma, hvem hon hade till ähörare.

„Utom alla de helsningar jag har till er“, sade hon till slut, „har jag hemtat ett litet minne. Vill ni hafva det?“

Elsa räckte fram sin vackra Wellingtonros, som hon så omsorgsfullt vårdat och hållit i friskt vatten, samt då hon begaf sig ut, fäst vid sitt bälte.

En glädjeblixt sköt fram ur doktorsnns ögon.

„Tänkte ni verkligt på mig, när ni plockade blomman?“ sade han, dock med liten tveksamhet.

Elsas frimodighet försvann, men hon var för öppen för att icke skynda sig att säga: „Nej, icke då. Det var nu först, det föll mig in, att det kanske skulle glädja er att få den. Naturligtvis för hemmets skull“, tillade hon hastigt.

„Och i ännu högre grad för er skull“, var doktor Holst i begrepp att svara, men han tvingade orden tillbaka på sina läppar, ty han ville icke, att Elsa skulle tro, att äfven han begynt med granna artigheter, om äfven denna var allvarsamt menad. Han tackade henne därför endast för rosen och sade, att den var honom kär.

Ett långt samtal utspann sig derefter. De hade så mycket gemensamt att tala om, och Elsa, som icke märkte, att hon alltid vädjade till honom som till sitt andra samvete, gjorde honom många frågor, i bland djupsinniga, i bland barnsliga, och lyssnade sedan till allt, hvad han sade, som till en vacker musik eller en fogels sång. Det var en lycklig stund, som de båda länge efter åt erinrade sig.

VIII.

Under Elsas frånvaro hade flere nya personer kommit till. Bland dem var en släkting till intendenten, en baron S. Han var ung, såg bra ut och ansågs af alla mödrar för ett godt parti. Åtnjutande intendentens synnerliga välvilja, blef han af denne genast presenterad för Elsa,

för hvilken hon försökte göra sig så angenäm som möjligt. Han uttryckte sig väl, var inne i alla ämnen, talangfull, glad och liflig. En verklig Adonis, var han omtalad för sina framgångar hos fruntimren. Äfven såg det ut, som om Elsa funnit honom intressant, men bemötte honom för ofrigt icke annorlunda än sina andra bekantskaper, medan han genast förklarade henne för sin utvalda dam och särskildt utmärkte henne. Båda midt uppe i nöjenas hvirfvel tycktes de passa väl för hvarandra.

Med doktor Holst var hon mindre tillsammans än förr. Han hade alltid imponerat på henne, men nu i ännu högre grad. Hon visste icke, hvarför hon blef så ytterligt blyg i hans närvaro, och ehuru hon ofta med saknad sökte hans höga gestalt bland andras, hade hon, som eljes var så glad och språksam, nästan ingenting att påstå, när han nalkades. Hvem tyder människohjertats motsägelser!

Doktor Holst, den store psykologen, kunde icke förklara orsaken till hennes förändrade sätt, men han antog, att det var en följd af nya intressen. Icke olik andra Adams söner, var han ofta ursinnigt svartsjuk, oakadt han försökte intala sig, att han icke älskade utan endast „studerade“ Elsa. Till slut måste han dock i sitt inre medgifva, att han blickat för djupt i hennes ljufva bedårande ögon, och att han var lika dåraktig, som alla andra förälskade. „O, jag är ödets narr!“ utropade han med Romeo, då han en qväll vid återkomsten från ett sjukbesök, stått en lång stund och stirrat på Elsas nedfälda rullgardin.

Med stridiga känslor stod han äfven en afton och betraktade henne, då hon på sällskapsspektaklet i Kuppis, för tillfället som teater arrangerade brunssalong, uppträdde som ett af porträtterna i fru Lenngrens bekanta dikt.

Hur älsklig, hur täck hon var! Så ungdomsfrisk, så strålande i den antika dräkten, det pudrade håret och den granna bröstbuketten. Han skulle velat springa upp på

Elsa.

scenen, rycka henne undan allas blickar, sluta henne till sig och säga:

„Du lilla blomma, låt mig gömma dig vid mitt hjerta, älska dig och skydda dig, på det du icke må frysa bort vid världens kalla andedrägt eller förlora ditt rotfäste i stormen“.

Hvilka besynnerliga tankar! Blodet brände i doktor Holsts ådror, och han for med handen öfver sin panna för att komma till klarhet och sans.

Hvart hade hans beprisade lugn tagit vägen!

„Huru skulle likväl jag“, fortsatte han sitt tysta resonnemang, „jag, den fattige, obetydliga läkaren, utan rykte och yttre förmåner hafva mod att säga åt henne, den beundrade och bortskämda, något dylikt? Hur skulle jag kunna föra henne, som är van vid rikedom och öfverflöd, till min enkla härd och fordra, att hon skulle försaka allt för min skull! — — — Men likväl trufdes hon så bra hos min mor. Tänk, om hon äfven skulle trifvas hos mig — dock nej! det är omöjligt!

Doktor Holsts blickar flögo till porträttet midt emot Elsa, och han igenkände i den unge militären baron S. Äfven denne tog sig synnerligt väl ut inom den förgyllda ramen. De fina dragen voro som huggna i marmor, munnen med sitt öfvermodiga leende och de små mörka mustascherna, som prydde öfverläppen, hade aldrig passat en verklig Martisson bättre, och ögonen, hur sköna voro de icke! Men, hvilket yttryck, då de djerft, nästan med en förtärande glöd, hvilade på Elsa!

Doktor Holst hörde intet af hvad den skinntorra, andryga hennes nåd sade der uppe på scenen, men det såg han likväl, när ridån gick ned. Bravoropen och handklappningarna hörde han äfven. Emedan det var det sista stycket, som uppfördes för denna qväll, steg publiken upp och beredde sig till affärd.

I detsamma kom Elsa, insvept i en hvit kappa, i flygande fart åt dörren, der doktor Holst stod.

„Bäste doktor“, sade hon hastigt och brådskande,

„skulle ni ej vilja vara så god och följa mig hem, emedan min morbror gått förut och troligen glömt att göra några anstalter för min hemfärd?“

Doktorn bugade sig och var i begrepp att gifva ett jakande svar, då baron S., som följt tätt efter Elsa, förekom honom.

„Det behöfs icke“, sade den unge ädlingen stolt afböjande, „det behöfs icke, doktor Holst, ty jag åtager mig nog att ledsaga fröken Reit“.

Det unga paret försvann, och doktorn drog sig tillbaka, förgäfves grubblande, hvad det bedjande, nästan sorgsna uttrycket, som träffade honom ur de stora förskräckta flickögonen, hade att betyda.

„Jag tror, det närmar sig till ett afgörande“, hörde han en röst bakom sig säga. Han vände sig om och fann, att orden voro riktade till intendenten af en äldre herre.

„Jag tror det samma“, svarade den tilltalade och gnuggade förnöjdt sina röda hundskinnshandskar. „Ett godt parti, ett godt parti å ömse sidor“.

Doktor Holst sväfvade icke ett ögonblick i tvifvel, om hvilket parti det var frågan. Dolken i hans hjerta vreds omkring. Han störtade ut. Samma natt blef han kallad till en sjuk flere mil ute på landet. Han dröjde der, tills en kris till det bättre hade inträdt.

Men vi vilja återvända till baron S. och Elsa. Man var i Augusti, och qvällen skulle redan varit ganska mörk, om det icke varit månsken, ett af dessa månsken, enkom egnade för romantik och poesi. Månens blida strålar strödde sitt silfver genom trädens grenar och bildade ett älskligt virrvarr af ljus och skugga på den i närheten af hufvudvägen löpande sidogången, längs hvilken baron S. och Elsa vandrade fram. Elsa gick fort, mycket fort, hennes lilla hand darrade, och hennes puls slog våldsamt. Hvad sade väl baronen? Den gamle herren i salongen hade haft rätt, det hade kommit till ett afgörande. Med glödande, väl-taliga ord beskref han sina känslor för Elsa. Han sade, att han älskat henne från första stund af deras bekant-

skap, att han icke kunde tänka sig en framtid utan henne, och att han „evigt“ skall blifva olycklig om hon ej lofvade att blifva hans.

Vidare skildrade han det lif, han bjöd henne. Det skulle blifva ett härligt, solbelyst lif, fullt af den glans, ungdom, börd och rikedom skänka, fullt af glädje, njutning och lycka.

En berusande förtrollning grep Elsas barnsliga oerfarna hjerta, och hon erfor samma känsla, som då hon efter tonerna af en sprittande dansmusik sväfvade fram i valsen.

Baron S. fattade hennes hand. Hon stannade och såg sig förskräckt omkring. Hvar voro de? Utan att hon lagt märke dertill, hade de vikit af på en mera aflägsen stig och befunno sig nu på ett ställe, som hon icke genast kände igen.

Förtrollningen var bruten. „Baron S.“ sade Elsa och drog sin hand från hans, „tala icke om kärlek, till mig, — ty jag kan icke älska er — och utan kärlek skulle jag icke kunna bli lycklig ens i — — — en — konungs gyllene salar. — O, ni har varit mindre ädelmodig mot mig“, fortfor hon, och i hvarje ord låg en vredgad klagan, „då ni, under förevändning att skydda mig, betjenat er af min ensamhet för att säga mig allt detta. Det är oridderligt i hög grad!

Ett moln skymde månen, och innan baron S. hunnit säga ett ord för att lugna Elsa eller försvara sig, var hon borta. Något afkyld, muvlade baronen:

„Jag har gjort ett dumt tag, men i morgon är en annan dag, och det kan åter repareras. Något viktigt allvar med sin korg kunde hon icke hafva, ty ingen qvinna skulle försmå mig, — men hvart tog den trollska flickan vägen? Jag måste uppsöka henne!“

Med denna föresats satte den unge baronen sig i rörelse, men utan något resultat, emedan Elsa redan hunnit långa vägar. Hon hade aftagit sin hvita kappa, på det

denna icke skulle förråda henne och ilade nu fram likt ett jagadt rådjur.

„Doktor Holst skulle aldrig handlat så mot mig“, tänkte hon. „O, jag älskar honom!“ jublade det plötsligt till inom henne. „Med honom i det fattigaste torp i skogen, och jag skulle känna mig rik och lycklig, med honom i en mörk och stormig natt, och den skulle blifva ljus och lugn. — Men —“ — hon snyftade — „han den gode, ädle, rättänkande skulle aldrig kunna älska mig, fjolliga tanklösa barn, aldrig, aldrig! Han närmade sig mig en gång, och jag stötte honom tillbaka för en brokig fjärril, en skimmande såpbubbla — — —“

Så upprörd än Elsa var, hjälpte hennes goda lokal-sinne henne att efter några omvägar hitta inkörsporten till parken, och hon blef glad, då hon fick tag på en hyrkusk, i hvars åkdon hon genast tog plats. Tryckande händerna mot sitt flämtande bröst, kände hon sig räddad från den yttre världens faror, om äfven icke från sig sjelf.

Hon uppgaf sin adress och ekipaget rullade bort. Hon befann sig liksom i en dröm och kom ej ens ihåg att fråga den yrvakne betjenten, som öppnade dörren för henne, hvarför han uraktlätit att komma efter henne, en fråga som han likväl knapt kunnat förklara, emedan Morpheus helt oförmodadt öfverraskat honom.

Med långsamma steg gick Elsa in i sin kammare. Hon bar en hemlighet på sitt hjerta, som hon aldrig kunde eller ville yppa för någon, en känsla, som måste kufvas, dämpas och straffas, om hennes unga själ skulle kunna gå förädlad ur denna strid.

IX.

Dagen derpå visste hela badsocietyten, att Elsa gifvit baron S. en korg, och icke allenast en utan två. Han

Elsa.

hade nämligen på förmiddagen infunnit sig hos henne och bedt om ursäkt för sitt beteende qvällen förut, samt åter förnyat sitt anbud. Han skröt icke mera med allt det goda, han skulle bjuda henne, men han lade sin kärlek för hennes fötter, sade han.

„Baron S.“, sade Elsa, som rodnande och förlägen kämpade för att vinna lugn, „jag var vid full besinning i går afton, då jag gaf er mitt svar. Jag återtager därför ingenting, lika litet som jag har något att tillägga. Jag hoppas, ni förstår mig?“

Det låg en ädel värdighet och en mild bestämdhet i Elsas väsende, när hon yttrade dessa ord. Att baron S. äfven förstod henne och ganska lätt fann sig i sitt öde bevisas deraf, att han sedan dagen derpå förlofvade sig med en ofantligt rik grosshandlares dotter, en lycka, som Elsa ingalunda afundades henne, ehuru hon icke kunde låta bli att förundra sig öfver männens obeständighet.

Med sin vanliga uppriktighet berättade hon genast för sin morbror om baron S:s frieri, och det afslag, hon gifvit honom, och för första gången i sitt lif fick hon banor af honom, att hon handlat efter sin egen oförståndiga ingifvelse och icke frågat honom till råds. Då Elsa likväl sade, att hon aldrig skulle velat binda sitt öde vid en mans, som hon icke kunde älska, blef hofrättsrådet rörd och sade, att hon liknade sin mor och hade ärft hennes griller, samt var mycket god och öm emot henne, något som i hög grad tröstade henne för det mindre vänliga bemötande, intendenten och några andra läto henne kännas vid.

De få dagar, som ännu voro kvar af badsejouren, innan hofrättsrådet och hon skulle återvända till hemmet i W., höll hon sig därför mest inne, var litet blek om kinderna, men så mild och älsklig, att morbrodern skämtande påstod, att hon arbetade på att efter sin död blifva värdig att kanoniseras. Elsa log, men i hennes leende låg en lätt skugga af vemod.

Det var en afton, Hofrättsrådet satt i sitt rum och

uppgjorde några räkningar. Elsa befann sig allena i salongen. Följande morgon skulle de resa. Många tankar flögo genom hennes hufvud, och åter kom en känsla af ensamhet öfver henne.

„Om du någongång känner dig sorgsen, ensam eller öfvergifven, så har du här ett hem, hjertan som klappa varmt för dig“.

Dessa fru Holsts ord runno henne i sinnet, men de ingåfvo henne ingen tröst. Hur gerna hade hon icke ännu en gång velat hvila i den blinda fruns armar, känna hennes kyss på sin panna och höra hennes milda: „Gud välsigne dig, kära barn!“ innan hon för alltid drog bort från dessa nejder, der hon upplefvat en för sitt lif så betydelsefull kris — men hon hade förverkat sin rätt dertill och skulle aldrig mera få känna samma ljufva känsla, som hon då erfarit. Sedan hon nämligen efter sin hemkomst från Fridkulla skrifvit ert kort tacksägelsebref till fru Holst och Anna, hade hon icke vidare låtit höra af sig, utan visat sig så otacksam och ovänlig som möjligt och endast lefvat för egen njutning och eget nöje.

Hon ångrade djupt sitt handlingssätt, och likväl hade hon för intet i världen i sin nuvarande sinnesstämning velat besöka Fridkulla, emedan besöket skulle gålt doktor Holsts mor och syster, och hon tyckte, att de genast skulle anat den hemlighet, som var så omsorgsfullt begrafven på djupet af hennes hjerta. Hon skulle icke kunnat vara så öppen som förr, till och med skogen, sjön och blomorna skulle der genomskåda henne.

Hon var glad, att hon icke mera behöfde se doktor Holst, som allt ännu var borta. Ja, det var mycket, mycket bättre, så kunde hon utan någon ny strid tänka på honom i framtiden, som den förebild af godhet, arbetssamhet och uppoffring, efter hvilken hon med Guds hjälp skulle bilda sig sjelf och göra sig värdig; att en gång träffa honom, om ej förr så i en bättre värld.

Lampan i taket kastade ett vänligt sken på den unga

flickans lockiga hufvud och på den älskliga nedböjda gestalten, som skakades af undertryckt sinnesrörelse.

„Hvarför så sorgsen, fröken Reit?“ sade en delta gande röst vid hennes sida.

Elsa sprang upp och torkade förskräckt bort sina tårar. Bredvid henne stod doktor Holst.

„Förlåt“, sade han, „att jag skrämde er! Ni lär icke hafva hört, att betjenten anmälde mig? Jag är verkligt ledsen deröfver“.

Elsa sänkte sitt hufvud. „Jag visste icke, att ni var i Åbo, doktor Holst“, stammade hon.

„Jag kom äfven hem först för par timmar sedan“, sade doktorn med sin lugna, välljudande stämma. „Under denna korta tid har jag likväl erfarit mycket — bland annat, att herrskapet skola resa i morgon — — — Jag kunde icke tänka mig er borta utan ett farväl“, tillade han hastigt.

„Ni är mycket god“, sade Elsa, röd som den Wellingtonros, hon en gång gifvit honom.

En förlägen paus uppstod. Doktorn började åter:

„Vågar jag hoppas“, sade han, „att ni, fröken Reit, icke är missnöjd med er vistelse här?“

„Nej, icke missnöjd — tvärt om — — —“

Stackars Elsas röst darrade hörbart.

„O“, sade nu doktorn, trött vid detta ceremoniosa samtal, „hvarför“ har ni på senare tider blifvit så främmande, nästan rädd för mig? — Jag hade dock önskat att få vara er vän —“

„Jag skall alltid anse er för en vän, doktor Holst“, sade Elsa utan att se upp. — „Det bevisade jag äfven nyss“, fortfor hon litet förebrående, „då jag härom dagen, den der förhatliga spektakelaftonen, bad om ert skydd, som ni likväl vägrade att gifva mig — — —“

„Icke vägrade“, inföll doktorn, „jag trädde endast tillbaka för en, som jag då trodde hade större anspråk än jag. — För ett ögonblick“, fortfor han, „gladde jag mig

äfven uppriktigt åt, att ni ännu hade förtroende till mig“.

Intet svar. Elsa försökte visa sig lugn och kall, doktorn blef varmare. Han hade kommit endast för att taga afsked, men hur det var, öfverväldigade känslorna honom, och inom två minuter hade han bedt henne att blifva sin hustru. Han visste icke sjelf, hvarifrån han tagit detta mod.

Elsa dolde ansigtet i sina händer, men för ett ögonblick, i det nästa höjde hon stolt sitt hufvud och sade:

„Doktor, håll upp! — Ni skämtar grymt — o h jag är icke längre något barn“.

Max Holst var häftigt upprörd. „Missförstå mig icke, Elsa“, sade han. „Vet, att jag talar allvar, ty jag älskar er;“

„Älskar mig!“

„Ja, jag älskar er“, fortfor doktorn, „och om ni icke är rädd för ett lif, ett arbetsamt försakande lif som min hustru, så — — —“

Det var ett frieri mycket olik baronens, och svaret utföll äfven annorlunda, men för att icke sätta Elsas qvinliga blygsamhet på ett allt för stort prof, skola vi här lemna de unga, samt vilja endast tillägga, att hofrättsrådet, som efter baron S:s frieri mycket beprisat Elsas beslut, att liksom han framlefva sina dagar ogift, till sin öfverraskning ännu samma qväll måste gifva sitt bifall och sin faderliga välsignelse till en förening mellan doktorn och sin systerdotter. Vidare bör här äfven omnämnas, att resplanerna på samma gång blefvo litet ändrade,

En biljett från doktor Holst till Fridkulla:

„Älskade moder och syster!

Mitt psykologiska studium är slutfördt, och det med det bästa, det mest lysande resultat. — Goda moder, åt dig en dotter, goda Anna, åt dig en syster! — I morgon komma vi alla.

Eder lycklige Max“.

Augustisolen sken ännu varm, skogen susade sakta och blommorna doftade. På Fridkullas vackra gårdsplan stannade en resvagn, och tre glada, lyckliga personer stego derur. Anna helsade de anlända med tusen kärleksbetygelser och fröjdefulla utrop. Fru Holst stod på trappan och inväntade dem.

De stora ögonen stirrade vidöppna ut i rymden, och på ett eget famlande sätt sträckte den blinda frun ut sina armar. Långe behöfde hon icke vänta, ty snart hvilade Max och Elsa i dem.

„Mina kära barn, Gud välsigne er!“ hviskade hon.

Hofrättsrådet stod och torkade sina ögon, Ampelopsis, som prydde verandan, nickade, och Anna log åt resultatet af sin brors psykologiska studium.

SLUT.

Ditt och datt.

Han träffar den rätte. En mycket hög postembetsman i England gick en dag igenom en afdelning, der han ej var känd. Han såg der en herre sitta framför elden och läsa en tidning. Flere timmar efteråt, då han gick samma väg till baka, häpnade han öfver att finna samme man med utsträckta ben fortfarande sitta framför elden, fördjupad i tidningen.

— Hallå, herre, ropade den förargade departementschefen. Hvad gör ni här?

— Ser ni inte hvad jag gör? blef svaret.

— För fyra timmar sedan gick jag igenom här och fann er läsande tidningen. Jag kommer till baka och finner er öda tiden på samma sätt.

— Det är sant. Det är alldeles som ni säger.

Departementschefen brusade upp:

— Hvad är ert namn, min herre? frågade han.

— Jag vet inte att mitt namn angår er det minsta.

Hvad heter ni sjelf?

— Herre! Ni skall veta att jag är departementschefen N. N. vid postverket.

— Verkligen? Det var roligt att höra. Jag är helt enkelt en af allmänheten, som fått vänta här i fyra timmar för att få svar på en enkel fråga, och jag skulle bli er mycket förbunden om ni ville använda ert inflytande för att hjälpa mig.

Misslyckadt försök. Hr Moses och hr Levy voro två rivaliserande klädmäklare på samma gata, endast några få hus från hvarandra. Man såg alltid hr Moses sticka ut hufvudet genom dörren och uppmana de förbigående att köpa hos honom. Hr Levy som funnit att hr Moses tagit åtskilliga kunder från honom, var högeligen förargad öfver detta sätt att gå till väga, och en dag gick han fram till Moses och sade:

— Her på, Moses. Hvarfer håller tu icke titt schtigge hufvet innanfer dörren? Tet vore pättre att tu schkaffede tik ett schwin att stå utanfer ten tör. Tet schkulle vare en affär.

— Ja, svarade Moses, jag har fersekt tet en gång, men tå sade alle te menniskor som gick ferpi: Got tag, hr Levy, är ni så bitti ute?

Så går det ibland. Den allvarlige mannen:

— Ja, vi gjorde allt för henne. Doktorerna försökte med mixtur, droppar, piller, plåster, vattenkurer och alla slags kurer och hon blef värre och värre. I förtviffan upphörde vi med allt och ...

En gammal läkare afbryter lifigt:

— Hon tynade af en vecka eller par, tills döden ändtligen gjorde slut på hennes lidanden?

— Nej, tusan heller, hon blef genast frisk.

Han visste nog hvad han gjorde. Rektorskan strängt:

— Calle Pettersson, hvarför tar du icke af hatten när du möter mig?

Calle:

— Herre gud, om jag tar af hatten för frun, hvad skall jag då göra när jag möter rektorn sjelf?

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres **TIFFEN® Color Control Patches** © The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

